

דף פו.

עין משפט א.

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ו ה"ג

אִיבָרִים שֶׁפָּקְעוּ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ אִם יֵשׁ בָּהֶן מִמֶּשׁ אֶפְלוֹ פָּקְעוּ אַחַר חֲצוֹת הַלַּיְלָה יִחְזִיר. שְׁנֵאמַר 'עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלַּיְלָה'. וְאִם אֵין בָּהֶם מִמֶּשׁ אֶפְלוֹ פָּקְעוּ קִדְּם חֲצוֹת לֹא יִחְזִיר. נִתְחַרְךְ הַבָּשָׂר וַיִּבֶשׂ עָלֶיהֶן כְּעֵץ וּפָקְעוּ קִדְּם חֲצוֹת יִחְזִיר אַחַר חֲצוֹת לֹא יִחְזִיר:

עין משפט ב.ג.

הרמב"ם הל' מעילה פ"ב ה"ב

הַעֲצָמוֹת וְהַגִּידִים וְהַקְּרָנִים וְהַטְּלָפִים ג' שֶׁפִּירְשׁוּ מִקְדָּשֵׁי קְדָשִׁים לְפָנֵי זְרִיקַת דָּמִים מוֹעֲלִין בָּהֶן. פִּירְשׁוּ לְאַחַר

ב. כסף משנה: (ב-ג) צמר שבראשי כבשים וכו' עד אחר חצות לא יחזיר. משנה וגמרא בפרק המזבח מקדש (דף פ"ה:): פירש"י אין בהם ממש שנשרפו כולן. ובפרק שני דמעילה (דף ט'): דייק דדוקא פקעו מעל גבי המזבח לא יחזיר הא על גבי המזבח יחזיר:

ג. כסף משנה: העצמות והגידים והקרניים והטלפיים וכו' עד מועלים בהם לעולם. בפ' המזבח מקדש (דף פ"ו) אהא דתנן העצמות והגידים והקרניים והטלפיים שפירשו לא יעלו אמרינן בגמרא אמר רבה וכו' לא שנו אלא שפירשו לאחר זריקה אבל פירשו קודם זריקה אתיא זריקה ושריתנהו וכו' מתיב וכו' עצמות קדשים לפני זריקה מועלין בהן לאחר זריקה אין מועלים בהן ושל עולה מועלים בהן לעולם אימא ושל עולה פירשו לפני זריקה אין מועלין בהן לאחר זריקה מועלים בהן לעולם ופליגא דר"א דאמר ר"א פירשו לפני זריקה מועלים בהם לאחר זריקה לא נהנים ולא מועלים ופירש"י לא שנו דקאמר פירשו ירדו ומיהו איתנהו בכלל קדשים אלא שפירשו לאחר זריקה דכיון דבשעת זריקה מחוברים הוו קובעתן זריקה למזבח וכי פירשו ה"ל קדשים פסולים אבל פירשו לפני זריקה דכיון דבשעת זריקה לאו בני מזבח היו אתיא זריקה ושריתנהו להדיוט וכו'. עצמות קדשים הנאכלים כגון חטאת ואשם מועלים בהם דאין כאן שעת היתר לכהנים. ופליגא דר"א אדרבה. פירשו לפני זריקה מועלים בהם לעולם דכיון דפירשו ואינהו לאו בני הקטרה נינהו לא אהני להו זריקה ובאיסורייהו קיימו עכ"ל. ובאמת כי סוגיא זו יש בה כמה תימה כמו שיראה המעיין. ומכ"מ רבינו נראה שפסק כר"א דאתי כרישא דברייתא דרב אדא בר אהבה

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

זְרִיקַת דָּמִים אֵין מוֹעֲלִין בָּהֶן. עֲצָמוֹת הָעוֹלָה שְׁפִרְשׁוּ
 לְפָנֵי זְרִיקָה אֵין מוֹעֲלִין בָּהֶן לְאַחַר זְרִיקָה שֶׁהִזְרִיקָה
 מִתְּרַת אוֹתָם. וְאִם פִּרְשׁוּ אַחַר זְרִיקָה מוֹעֲלִין בָּהֶן לְעוֹלָם.
 עֲצָמוֹת הָעוֹלָה שְׁפָקְעוּ מֵעַל הַמְּזִבַּח קֹדֶם חֲצוֹת הַלַּיְלָה
 מוֹעֲלִין בָּהֶן. לְאַחַר חֲצוֹת אֵין מוֹעֲלִין בָּהֶן. אַף עַל פִּי
 שְׁפָקְעוּ קֹדֶם חֲצוֹת פִּיּוֹן שֶׁהִגִּיעַ חֲצוֹת הַלַּיְלָה נֶעֱשׂוּ כָּל
 הָאֵיבָרִים כְּמִי שֶׁנִּתְאַכְּלוּ וְנֶעֱשׂוּ אֶפְרָ:

ובעולה פסק כברייתא דרב אדא בר אהבה. וי"ל גבי קדשי קדשים דקאמר לפני זריקה מועלין בהם מה פירושו א"ת דמועלין בהם לעולם ואמאי לא שריא להו זריקה כי היכי דשריא בעולה וא"ת דמועלין בהם דקאמר אינו אלא עד שעת זריקה מדלא נקט בהו אין מועלין בהם לאחר זריקה כדנקט בעולה ונקט בהו מועלים משמע דלעולם מועלים בהם וא"כ תיקשי מה שהקשיתי מ"ש מעולה. ונ"ל דקושטא דמלתא דמועלין בהם דנקט בקדשי קדשים אינו אלא עד שעת זריקה כמו בעולה ודייק למינקט בהו מועלים בהם לומר שאע"פ שהם מקדשים הנאכלים מועלים בהם עד שעת זריקה. ובעולה נקט אין מועלים בהם לומר שאע"פ שהם מעולה שכולה כליל אין מועלין בהם לאחר זריקה: עצמות העולה שפקעו מעל גבי המזבח וכו'. בפרק הנזכר בדף הנזכר במשנה איברים שפקעו מע"ג המזבח קודם חצות יחזיר ומועלים בהם לאחר חצות לא יחזיר ואין מועלין בהם. ובגמ' (דף פ"ו) אתמר פירשו קודם חצות והחזירין אחר חצות רבה אמר חצות שני עוכלתן רב חסדא אמר עמוד השחר עוכלתן וכו' פירשו קודם חצות והחזירין לאחר עמוד השחר רבה אמר חצות שני עוכלתן רב חסדא אמר אין בהם עיכול לעולם מתקיף לה רב יוסף ומאן לימא לן דחצות בראש המזבח משויא להו עיכול דילמא כל היכא דמשכחת להו משויא להו עיכול שלחו להו מתם הלכתא כרב יוסף אתמר נמי אמר רבי חייא בר אבא פירשו קודם חצות והחזירין לאחר חצות לא נהנים ולא מועלים וכו' יוצאים מידי מעילה א"ל רב פפא לאביי וכי מאחר דשלחו מתם הלכתא כרב יוסף ואמר רבי חייא בר אבא וכן תני בר קפרא רבה ורב חסדא במאי פליגי א"ל בשמניח ע"כ בגמרא. וקשה בעיני ליישב דברי רבינו על פי הדברים האלה כמו שהוא מבואר לכל מעיין. ומה שנ"ל לומר על צד הדחק הוא שפסק כרב יוסף דאמרינן בגמרא דהלכתא כוותיה וכיון דרב יוסף סבר דחצות כל היכא דמשכחת להו משויא להו עיכול באיברים שפקעו יליף מינה רבינו לעצמות שפקעו:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 0584150477 או 02-5712225 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ד.ה. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ו ה"ב

צָמַר שֶׁבְּרָאשֵׁי כְּבָשִׁים וְשֶׁעַר שֶׁבְּזֶקֶן הַתִּישִׁים וְהֶעֱצָמוֹת
וְהַגִּידִים וְהַקְּרָנִים וְהַטְּלָפִים בְּזִמְן שֶׁהֵן מְחַבְּרִין מִקְטִירִין
אֶת הַכֹּל. וְאִם פָּרְשׁוּ לֹא יַעֲלוּ שֶׁנֶּאֱמַר 'עַל־תִּיךְ הַבָּשָׂר
וְהַדָּם'. וְכֵלֶן שֶׁפָּקְעוּ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִחְזִיר. וְכֵן גִּחְלַת
שֶׁפָּקְעָה מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִחְזִיר:

עין משפט ו. הרמב"ם הל' מעילה פ"ב הי"ב

עין לעיל עין משפט בג

הרמב"ם הל' מעילה פ"ב הי"ג

גִּחְלַת שֶׁפָּקְעָה מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ י בֵּין לְפָנֵי חֲצוֹת בֵּין לְאַחַר
חֲצוֹת לֹא נִהְנֵין וְלֹא מוֹעֲלִין. אֲבָל גִּחְלַת שֶׁל קֹדֶשִׁי בְּדֹק
הַבַּיִת מוֹעֲלִין בָּהּ. וְהַשְּׁלֵהֶבֶת לֹא נִהְנֵין וְלֹא מוֹעֲלִין:

עין משפט ז.ז. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ג הי"ח

מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי מְקַדָּשׁ פְּסוּלִים ה בֵּין רְאוּיִין לוֹ בֵּין שְׂאִינָן
רְאוּיִין לוֹ. אֲבָל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אֵינוֹ מְקַדָּשׁ אֶלָּא פְּסוּלִין
הָרְאוּיִין לוֹ כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ. פִּיצֵד. מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן שֶׁעָלוּ לוֹ

ד. כסף משנה: גחלת שפקעה מעל המזבח וכו'. תוספתא פרק קמא דמעילה. ומ"ש אבל
גחלת של קדשי בדק הבית מועלין בה ושללהבת לא נהנין ולא מועלין. משנה בסוף מסכת
יו"ט (דף ל"ט):

ה. כסף משנה: מזבח הפנימי מקדש פסולים וכו' עד וכן כל כיוצא בזה. בפרק שני דזבחים
(דף כ"ז): ויהיבו טעמא בגמרא משום דמזבח הפנימי כלי שרת ופירש"י שהוא כלי
שרת ונמשח עם המשכן: כשם שהמזבח מקדש את הראוי לו וכו'. משנה פרק המזבח מקדש
(דף פ"ו). ומ"ש וכן כשיגיע לכלי שרת כל דבר הראוי לו מתקדש. שם. ומ"ש ולא יפדה לעולם.
משנה בריש פרק המנחות (דף ק'):

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

זבחים שנפסלו לא ירדו. עלתה לו קטרת זרה תרד שאין הקטרת זרה ראויה למזבח החיצון. אבל מזבח הפנימי שעלה לו קמץ מנחה בין פשר בין פסול לא ירד. וכן כל כיוצא בזה. כשם שהמזבח מקדש את הראוי לו כן הכבש ושאר כלי השרת מקדשין את הראוי להם שהרי נאמר בפלים 'כל הנגע בהם יקדש'. משגיגע לכבש דבר הראוי לו לא ירד ואף על פי שנפסל. וכן כשגיגע לכלי שרת כל דבר הראוי לו מתקדש ולא יפדה לעולם ואף על פי שנפסל כמו שבארנו באסורי המזבח:

עין משפט ט. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ו ה"ג

איברים שפקעו מעל המזבח אם יש בהן ממש אפלו פקעו אחר חצות הלילה יחזיר. שנאמר 'על מוקדה על המזבח כל הלילה'. ואם אין בהם ממש אפלו פקעו קדם חצות לא יחזיר. נתחרך הבשר ויבש עליהן כעץ ופקעו קדם חצות יחזיר אחר חצות לא יחזיר:

ו. כסף משנה: (ב-ג) צמר שבראשי כבשים וכו' עד אחר חצות לא יחזיר. משנה וגמרא בפרק המזבח מקדש (דף פ"ה:) פירש"י אין בהם ממש שנשרפו כולן. ובפרק שני דמעילה (דף ט'): דייק דדוקא פקעו מעל גבי המזבח לא יחזיר הא על גבי המזבח יחזיר:

דף פו:

עין משפט א. הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ב הי"א

אימתי תורמין הדשן בכל יום ז. משיעלה עמוד השחר.
וברגלים מתחלת שלישי אמצעי של לילה. וביום
הפפורים מחצות הלילה:

ז. כסף משנה: אימתי תורמין הדשן וכו'. משנה בסוף פ"ק דיומא (דף כ):